

Trebam li
se zaista
cijepiti?

#GrazWillsWissen

Pitanja o cijepjenju? Sve odgovore
potražite na graz.at/willswissen

Kommunale Impfkampagne

Impresum

Grad Graz – Odjel za komunikacije Hauptplatz 1, 8011 Graz

Za sadržaj odgovoran: grad Graz – Ured za zdravstvo

Tekst: Christoph Pammer, dipl. socijalni radnik, mag. javnog zdravstva, mag. društvenih znanosti

Stručna revizija:

dr. sc. Marton Szell, Nacionalni odbor za cijepljenje

dr.sc. Edith Flaschberger, mag. Referentni centar za promicanje zdravlja i sustava zdravstvene zaštite pri Austrijskom nacionalnom institutu za javno zdravstvo (GOEG); Austrijska platforma za promicanje zdravstvene pismenosti

mr.sc. Christoph Schmotzer, Referentni centar za promicanje zdravlja i sustava zdravstvene zaštite pri Austrijskom nacionalnom institutu za javno zdravstvo (GOEG); Austrijska platforma za promicanje zdravstvene pismenosti

Prilagođen korisniku/ci: zahvaljujemo mResearchu i grupi od 22 ispitanika/ce koji su sudjelovali u fokus-skupinama s ciljem testiranja ove brošure.

Činjenične tablice stavljene su na raspolaganje uz ljubazno dopuštenje Hardingovog centra za promicanje pismenosti s naglaskom na rizike (Fakultet zdravstvenih znanosti, Sveučilište u Potsdamu). Više informacija: <https://www.hardingcenter.de/de>

Oblikovanje teksta i prijelom: EN GARDE

Tisak: Medienfabrik Graz

Sadržaj

S. 6

Kako cjepivo djeluje na moje tijelo?

?

S. 10

Što mogu postići cijepljenjem?

S. 16

U kojoj mjeri cijepljenje predstavlja rizik za mene?

S. 28

Trebam li pričekati adaptirano cjepivo?

S. 30

Može li mi liječnik pružiti dodatne informacije?

!

S. 34

Ponude i informacije

Trebam li
se zaista
cijepiti?

Jedan od ciljeva Odjela za zdravstvo grada Graza je pružiti građanima znanstveno provjerene informacije na razumljiv način kako bi im pomogli pri donošenju konačne odluke o cijepljenju. Prvenstveno se obraćamo građanima Graza koji nisu sigurni trebaju li primiti dodatnu dozu cjepiva ili ne.

Cilj cijepljenja je prije svega zaštititi se od razvoja teškog oblika bolesti. Pritom nije lako objasniti proturječja između iskustva i znanja kao niti prepoznati namjerno izmišljene dezinformacije.

Donesite odluku o cijepljenju utemeljenu na provjerenim informacijama!

Čak i ako smo se priviknuli na suživot s COVID-19, a neke pandemijske mjere su obustavljene, to ne znači da COVID-19 više ne predstavlja zdravstveni rizik za stanovništvo. Cjepiva još uvijek pružaju vrlo dobru zaštitu od razvoja teških oblika bolesti.

Saznanja o cjepivima ne potiču isključivo iz strogih studija o odobrenju cjepiva nego su također provjerena opservacijskim studijama provedenim nakon stavljanja cjepiva u promet. Postoje izvrsne studije iz različitih zemalja. Općenito, smatra se da su dostupni podaci za procjenu brojnih pitanja o primjeni cjepiva vrlo dobri.

Radi boljeg razumijevanja izjava u brošuri, sve korištene izvorne studije dostupne su putem poveznica na našoj internetskoj stranici.

Kako cjepivo djeluje na moje tijelo?

Kako funkcionira imunološki sustav

Imunološki sustav djeluje poput memorije: pamti patogene koji su u bilo kojem trenutku ušli u tijelo te su prouzročili štetu. Ako nakon mnogo godina dođe do nove infekcije, imunološki sustav može vrlo brzo i ciljano eliminirati ovog uzročnika bolesti.

Cijepljenjem se oponaša ova sposobnost imunološkog sustava te se u tijelo ubrizgava cjepivo s oslabljenim patogenom. Zatim tijelo proizvodi antitijela koja ga pripremaju da se obrani od virusa. Kratkoročno i srednjoročno gledajući, antitijela predstavljaju važan faktor u obrani od patogena dok T-stanice predstavljaju “produljenu ruku imunološkog sustava” odnosno nose dugotrajno imunološko pamćenje koje može trajati godinama i desetljećima.

Od čega se sastoji ljudska stanica

Ljudska stanica se sastoji od stanične stijenke, stanične plazme s organima stanice i jako zaštićene stanične jezgre s DNK (dezoksiribonukleinska kiselina) odnosno ljudskog genoma. Sve informacije koje su stanici potrebne za proizvodnju važnih proteina pohranjene su u DNK.

U tu se svrhu uputa zapisana u molekuli DNK prepisuje na molekulu mRNK (glasnička ribonukleinska kiselina). Nakon što se molekula mRNK formira s uputom za proizvodnju proteina, ona napušta staničnu jezgru. Organi stanice, potom, u staničnoj plazmi očitavaju ovu uputu te proizvode odgovarajući protein.

Koja cjepiva su na raspolaganju?

Posljednjih godina istraživanja su dosta napredovala tako da su sada u širokoj primjeni protiv bolesti COVID-19 dvije nove tehnologije cjepiva, a to su mRNA i vektorska cjepiva.

Oba su takozvana "mrtva cjepiva" koja ne mogu izazvati repliciranje živih virusa u tijelu. Stoga je cijepljenje ovim cjepivima prikladno i za osobe s oslabljenim imunološkim sustavom.

Što su mRNA cjepiva?

Cjepivo Comirnaty proizvođača BioNTech/Pfizer, cjepivo Spikevax proizvođača Moderna

mRNA cjepivo, a time i uputa za proizvodnju bilo kojeg proteina, može se na umjetan način proizvesti u laboratoriju. Proizvođači cjepiva koriste ovu metodu za razvoj mRNA cjepiva. mRNA cjepivo se sastoji od umjetno proizvedenog genetskog materijala RNA, koji sadrži genetsku uputu za proizvodnju proteina šiljka koji je sastavni dio korona virusa. Kako bi se mRNA molekule zaštitile od razgradnje, oblažu se malim uljnim mjehurićima.

Na taj se način ljudska stanica potiče da proizvede antitijela protiv proteina šiljka koronavirusa, kojima se omogućuje rana eliminacija virusa u slučaju infekcije. Komponente cjepiva potpuno se razgrađuju u tijelu u kratkom vremenu.

Što su vektorska cjepiva?

Cjepivo Jcovden proizvođača Janssen-Cilag, cjepivo Vaxzevria proizvođača AstraZeneca

Za prodiranje u stanicu koriste se bezopasni vektorski virusi (virusi nositelji) koji sadrže uputu za proizvodnju proteina šiljka korona virusa SARS-CoV-2. Ovim se postupkom oponaša prirodna infekcija na koju imunološki sustav reagira proizvodeći antitijela i T-stanice. Cjepivo Vaxzevria trenutno nije dostupno u Austriji.

Nedavno odobrena cjepiva

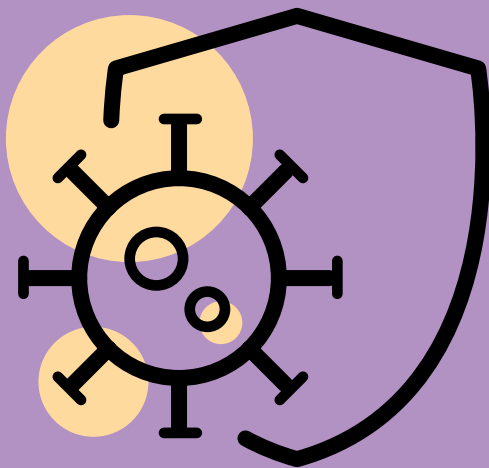
Cjepivo Nuvaxovid proizvođača Novavax

Nuvaxovid je mrtvo cjepivo koje se sastoji od biološki proizvedenog proteina šiljka iz ovojnice koronavirusa. Ovo cjepivo nije dugo u upotrebi, stoga je puno manje podataka o njegovoj učinkovitosti nego što je slučaj s drugim vrstama cjepiva.

Cjepivo COVID-19 proizvođača Valneva

Cjepivo Covid-19 Vaccine proizvođača Valneva je tzv. adjuvantirano mrtvo cjepivo koje sadrži cijeli virus. Drugim riječima: za razliku od drugih cjepiva, ovo cjepivo proizvodi antitijela protiv cijelog koronavirusa, a ne samo protein šiljka. U Europskoj uniji je odobren od 24. lipnja 2022. godine, a u Grazu će biti dostupan početkom rujna.

Što ću postići cijepljenjem?

Prednosti cijepjenja

- + Cijepjenje općenito djeluje na ublažavanje simptoma bolesti. Čak i ako je stopa smrtnosti osoba zaraženih omikronom niža nego kod osoba zaraženih deltom i prethodnim varijantama, cijepjenje dodatno smanjuje rizik od smrtnog ishoda zbog bolesti COVID-19.¹
- + Cjepiva također pružaju dobru zaštitu od razvoja teškog oblika bolesti u slučaju infekcije omikronom jer su antitijela pripremljena za obranu tijela od infekcije omikronom. Međutim, stečeni imunitet postupno opada nakon primjene prve i druge doze cjepiva te nakon primljene treće doze cjepiva traje najmanje 6 do 9 mjeseci.²
- + Cijepljene osobe razvile su blaži oblik bolesti čak iako su se zarazile različitim varijantama omikrona unatoč cijepljenju.³
- + Cijepljenjem se štitimo od novih infekcija. Međutim, zaštita koju postizemo cijepljenjem postupno opada te kod infekcije divljim tipom virusa iznosi 90 %, kod infekcije delta virusom 75 %, a kod infekcije omikronom 5 do 40 %. Primjenom takozvane "booster" doze (docjepijivanjem) povećava se zaštita od infekcija za otprilike 20 %.⁴
- + Kod infekcije delta virusom cijepljenjem se također smanjuje rizik od pojave simptoma dugog covida. Znanstvene studije još uvijek nisu potkrijepile niti opovrgnule takve tvrdnje vezano za varijante omikrona.⁵

Izvori

- 1 Bundesministerium für Soziales, Gesundheit, Pflege und Konsumentenschutz – Nationales Impfgremium (01.07.2022): COVID-19-Impfungen: Anwendungsempfehlungen des Nationalen Impfgremiums, Version 10.2.
- 2 European Centre for Disease Prevention and Control (2022 Jan 27). Assessment of the further spread and potential impact of the SARS-CoV-2 Omicron variant of concern in the EU/EEA, 19th update. URL 1
- 3 Chalupka A, Handra N, Richter L, Schmid D (AGES): Effektivität von impf- und infektionsinduzierter Immunität gegenüber Infektionen mit SARS-CoV-2 Variante Omikron. 19.04.2022, abrufbar unter: URL 2
- 4 UK Health Security Agency, COVID-19 vaccine surveillance report, Week 27, July 7 2022, S15. Bar-On Y.M., Goldberg Y., Mandel M, Bodenheimer O et al.: Protection by a Fourth Dose of BNT162b2 against Omicron in Israel. N Engl J Med 2022; 386:1712-1720. Gattinger P, Tulaeva I, Borochova K, Kratzer B. et al. (2022): Omicron: A SARS-CoV-2 variant of real concern. Europ. Journal Allergy & Clin. Immunology 77/5: 1616-1620.
- 5 Robert Koch Institut, FAQs COVID-19-Impfung, Stand vom 18.08.2022. URL 3

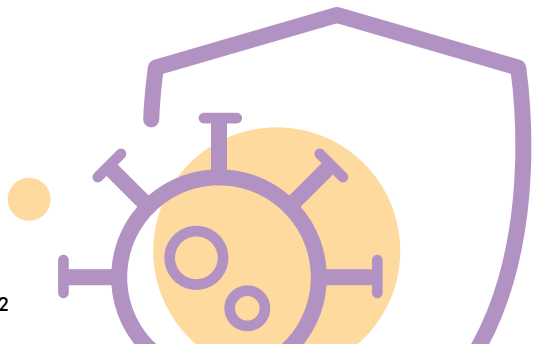
Nuspojave cijepljenja

Nuspojave cijepljenja, koje najčešće prolaze spontano i bez posljedica u roku 24 sata, javljaju se vrlo često i nisu razlog za zabrinutost. Dapače, one su znak da imunološki sustav reagira na cjepivo na željeni način.

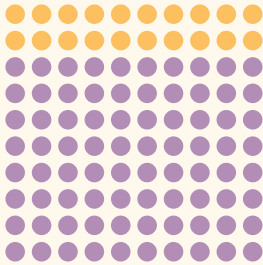
Ove nuspojave su toliko česte da ne čudi što se mnogi žale na svoja iskustva cijepljenja prvom dozom cjepiva protiv korone.

Moguće nuspojave cijepljenja (reakcije na cijepljenje) su:

- bol na mjestu uboda injekcije
- umor
- glavobolja
- bolovi u mišićima
- groznica
- bolovi u zglobovima
- temperatura

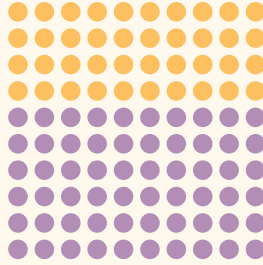

Tipične nuspojave cijepljenja unutar 24 sata nakon cijepljenja mRNA cjepivima, izražene u postocima cijepljenih.⁶

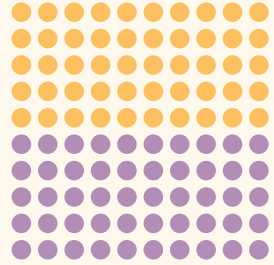
80 od 100

su osjećali bol na mjestu
uboda injekcije

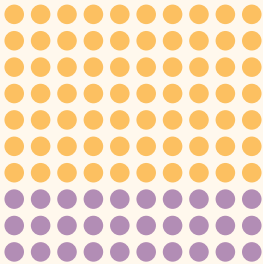
60 od 100

su se osjećali umorno

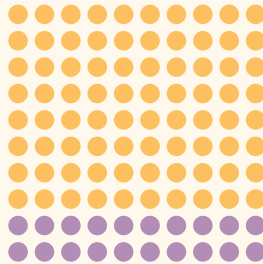
50 od 100

su imali glavobolju

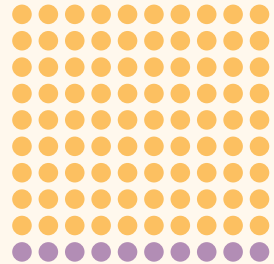
30 od 100

su imali bolove u mišićima
ili groznicu

20 od 100

su imali bolove u
zglobovima

10 od 100

su imali temperaturu

Nuspojave se postupno smanjuju nakon što se osoba češće cijepi.⁷

Quellen

6 RKI/BZgA, zitiert nach URL 4

7 Hoge S. für Moderna, Inc. 2022, mRNA-1273.214 Moderna COVID-10 Investigational Bivalent Vaccine (Original + Omicron). Vaccines and Related Biological Products Advisory Committee June 28, 2022. Slides MD9 und MD10.

Ozbiljne nuspojave

Nakon cijepljenja cjepivom Vaxzevria (AstraZeneca) i cjepivom protiv COVID-19 Jcovden (Janssen-Cilag International), zabilježeni su slučajevi tromboza (krvnih ugrušaka) kod manje od jedne od 1.000 cijepljenih osoba. Do sada su ovi slučajevi uočeni uglavnom kod žena u dobi do 55 godina; međutim, utvrđeno je da su trombozom također pogođeni i muškarci i starije osobe.⁸ Slični slučajevi nisu ustanovljeni kod cijepljenja mRNA i proteinskim cjepivima.

Kod manje od jedne od 10.000 osoba cijepljenih mRNA cjepivima uočena je upala srčanog mišića, koja je obično blaga i prolazi bez ikakvih posljedica.⁹ Međutim, još uvijek nije poznato mogu li u pojedinim slučajevima upalne bolesti izazvati kasnije posljedice, poput slabosti srčanog mišića.

Nakon cijepljenja cjepivima protiv bolesti COVID-19 ne postoji rizik od nastanka takozvanih dugotrajnih nuspojava, koje se pojavljuju neočekivano i nakon dugo vremena (npr. nekoliko godina) nakon cijepljenja.

Quellen

- 8 RKI: AUFKLÄRUNGSMERKBLATT Zur Schutzimpfung gegen COVID-19 mit Vektor-Impfstoffen. Vom 19. Okt. 2021. [webpublished]
- 9 RKI: AUFKLÄRUNGSMERKBLATT Zur Schutzimpfung gegen COVID-19 mit mRNA-Impfstoffen. Vom 19. Okt. 2021. [webpublished]

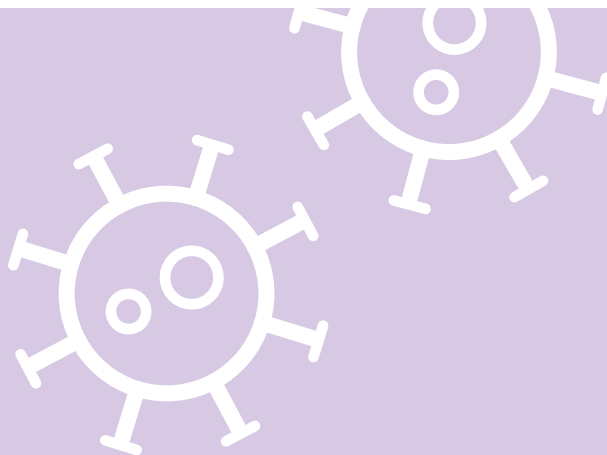
Kako prijaviti nuspojave cijepljenja

- Elektronskom prijavom ili ispunjavanjem tiskanog obrasca koji ćete zatim uputiti Saveznom ministarstvu zdravstva. Detaljne informacije možete pronaći ovdje:

basg.gv.at/ueber-uns/covid-19-impfungen

- Liječnici su obvezni prijaviti sumnju na nuspojave cijepljenja, uz nadopunu anonimnih medicinskih podataka, Saveznom uredu za sigurnost u zdravstvu.

U kojoj mjeri
cijepljenje
predstavlja
rizik?

Ispravna procjena prednosti i rizika cijepljenja

Vjerojatnost pojave ozbiljnih nuspojava cijepljenja protiv COVID-19 vrlo je mala. Neusporedivo veći rizik za necijepljenu osobu predstavlja kontakt s virusom.

- Jedna od deset osoba koja se zarazila divljim tipom ili alfa varijantom virusa suočila se s većom vjerojatnošću razvoja teškog oblika bolesti COVID-19.¹⁰
- COVID-19 se može manifestirati na više načina, ne samo na plućima nego i na drugim organima, pogotovo ako pripadate rizičnim skupinama koje mogu razviti težak oblik bolesti.
- Rizik od smrtnog ishoda ili teškog obolijevanja od infekcije COVID-19 smanjuje se mutacijom virusa; međutim, on nije u potpunosti nestao.
- Neželjene dugotrajne posljedice moguće su i nakon infekcije omikronom.

Izvor

¹⁰ FAQ COVID-Impfung des RKI, URL 5

Činjenične tablice

Koliko je cijepljenje cjepivom Comirnaty proizvođača BioNTech/Pfizer sigurno za moju dobnu skupinu?

Na sljedećim grafičkim prikazima prikazane su razne koristi i rizici cijepljenja u cijepljenih osoba (desni stupac) i necijepljenih osoba (lijevi stupac) u slučaju zaraze omikronom.

Konkretno, rizici od pojave raznih slučajeva prikazani su grafički kao omjeri od 1.000 na takav način da se mogu međusobno usporediti.

Opće napomene s objašnjenjem: okviri u boji koji su prikazani u lijevom stupcu ("necijepljeni") pokazuju vjerojatnost obolijevanja od COVID-19, npr. 400 od 1.000 necijepljenih osoba u dobi iznad 60 godina razvili su simptome bolesti, od kojih je 43 od 1.000 hospitalizirano zbog razvoja teškog oblika bolesti. Na desnoj strani je prikazano kako se ti rizici smanjuju cijepljenjem.

Svaka od četiri tablice prikazuje kako se saznanje o učinkovitosti i sigurnosti cijepljenja odražava na različite dobne skupine.

Podaci se odnose na sljedeće dobne skupine:

- ➔ odrasle osobe u dobi iznad 60 godina   s. 20/21
- ➔ odrasle osobe u dobi ispod 60 godina   s. 22/23
- ➔ mladi u dobi od 12- do 17-godina   s. 24/25
- ➔ djeca u dobi od 5- do 11-godina   s. 26/27

Jesam li dovoljno zaštićen?

Informacije koje vam mogu pomoći pri donošenju konačne odluke o cijepjenju na temelju dobi i broja cijepjenja možete pronaći na internetskoj stranici:

➔ graz.at/willswissen

Činjenična tablica

Učinkovitost i sigurnost cijepljenja cjepivom Comirnaty za odrasle osobe u dobi iznad 60 godina

Status: 3. kolovoza, 2022. godine

Ova činjenična tablica uspoređuje odrasle osobe u dobi iznad 60 godina koje nisu cijepljene protiv COVID-19 (lijeva strana) s cijepljenim odraslim osobama (desna strana) kada dođu u kontakt s osobama zaraženim omikron varijantom korona virusa. Prosječno razdoblje promatranja: 4 mjeseca.

U suradnji s Hardingovim centrom za promicanje pismenosti s naglaskom na rizike, na našoj internetskoj stranici uvrstili smo dodatnih podatkovnih okvira koji omogućuju točnu procjenu primjene druge, treće i četvrte doze cjepiva Comirnaty proizvođača BioNTech/Pfizer.

→ graz.at/willswissen

○○○ HARDING-ZENTRUM FÜR
○○○ **RISIKOKOMPETENZ**

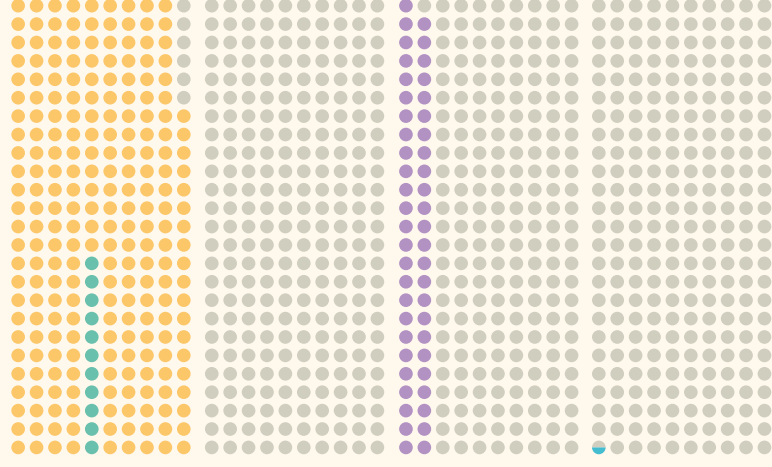
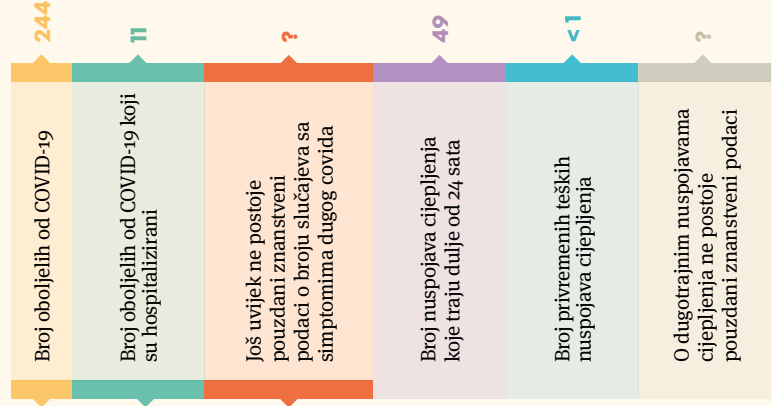
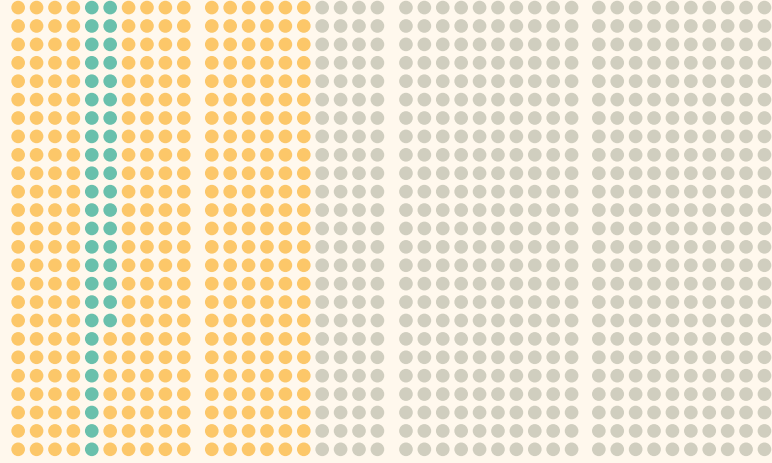
Izvori

Podaci se temelje na studijama o mRNA cjepivima Comirnaty proizvođača Pfizer/BioNTech i Moderna: Andrew 2022. NEJM, Baum 2022. medRxiv Preprint, Brandal 2021. Euro Surveill, Chemaitelly 2022, medRxiv Preprint, ECDC 2021, FDA 2020, Garrett 2022. J. Infect. Dis, Polack 2020, NEJM, STIKO 2021/46. Epid Bull, Sheikh 2021. Lancet Stowe 2022. medRxiv Preprint, Tartof 2022. Lancet, UKHSA 2021.

Usporedba: odrasle osobe u dobi iznad 60 godina u kontaktu s virusom

OD 1.000 NECIJEPLJENIH

OD 1.000 CIJEPLJENIH

Činjenična tablica

Učinkovitost i sigurnost cijepljenja cjepivom Comirnaty za odrasle osobe u dobi do 60 godina

Status: 3. kolovoza, 2022. godine

Ova činjenična tablica uspoređuje odrasle osobe u dobi do 60 godina koje se nisu cijepile protiv COVID-19 (lijeva strana) s cijepljenim odraslim osobama (desna strana) kada dođu u kontakt s osobama zaraženim omikron varijantom korona virusa. Prosječno razdoblje promatranja: 4 mjeseca.

U suradnji s Hardingovim centrom za promicanje pismenosti s naglaskom na rizike, na našoj internetskoj stranici uvrstili smo dodatnih podatkovnih okvira koji omogućuju točnu procjenu primjene druge, treće i četvrte doze cjepiva Comirnaty proizvođača BioNTech/Pfizer.

→ graz.at/willswissen

○ ○ ○ HARDING-ZENTRUM FÜR
○ ○ ○ **RISIKOKOMPETENZ**

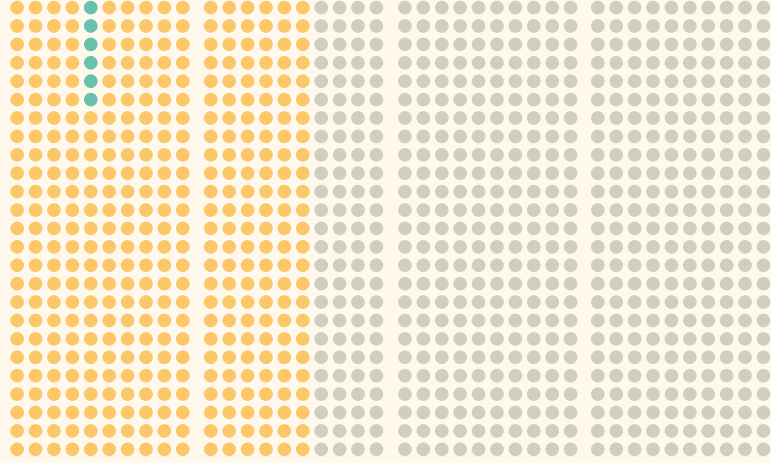

Izvori

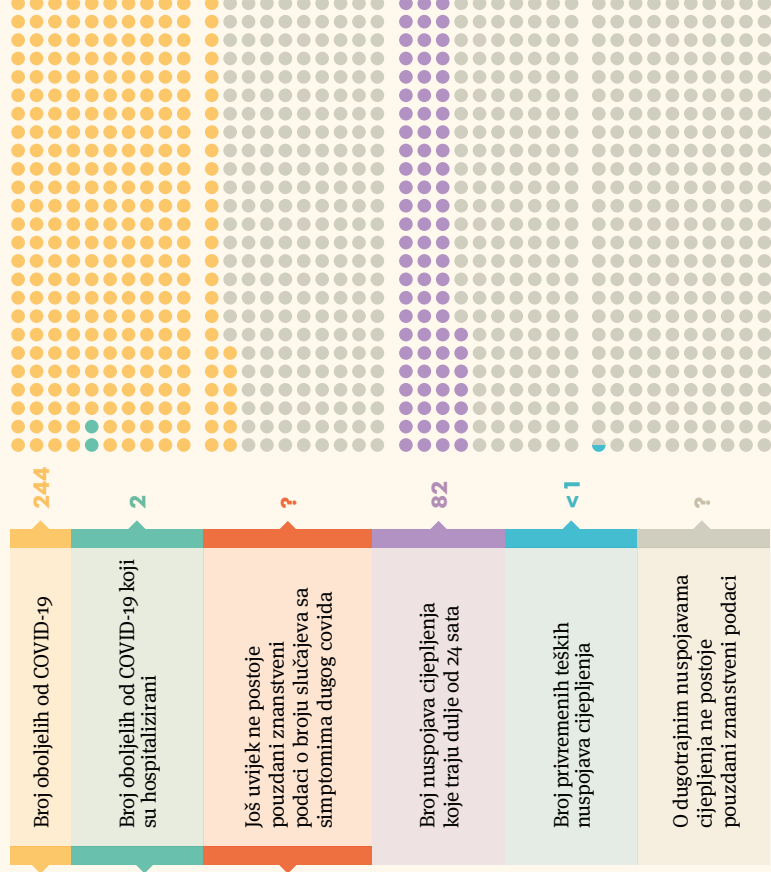
Podaci se temelje na studijama o mRNA cjepivima Comirnaty proizvođača Pfizer/BioNTech i Moderna: Andrew 2022. NEJM, Barda 2021. NEJM, Baum 2022. medRxiv Preprint, Brandal 2021. Euro Surveill, Chemaitelly 2022. medRxiv Preprint, ECDC 2021, FDA 2020, Garrett 2022. J. Infect. Dis, Gray 2022. NEJM, PEI 2022, Polack 2020. NEJM, STIKO 2021/46. Epid Bull, Sheikh 2021. Lancet, Stowe 2022. medRxiv, Tartof 2022. Lancet, UKHSA 2021.

Usporedba: odrasle osobe u dobi do 60 godina u kontaktu s virusom

OD 1.000 NECIJEPLJENIH

OD 1.000 CIJEPLJENIH

Činjenična tablica

Učinkovitost i sigurnost cijepljenja cjepivom Comirnaty za mlade u dobi od 12 do 17 godina

Status: 3. kolovoza, 2022. godine

Ova činjenična tablica uspoređuje djecu i mlade u dobi od 12 do 17 godina koji se nisu cijepili protiv COVID-19 (lijeva strana) s cijepljenom djecom i mladima (desna strana) kada dođu u kontakt s osobama zaraženim omikron varijantom korona virusa. Prosječno razdoblje promatranja: 4 mjeseca.

U suradnji s Hardingovim centrom za promicanje pismenosti s naglaskom na rizike, na našoj internetskoj stranici uvrstili smo dodatnih podatkovnih okvira koji omogućuju točnu procjenu primjene druge, treće i četvrte doze cjepiva Comirnaty proizvođača BioNTech/Pfizer.

→ graz.at/willswissen

○○○ HARDING-ZENTRUM FÜR
○○○ RISIKOKOMPETENZ

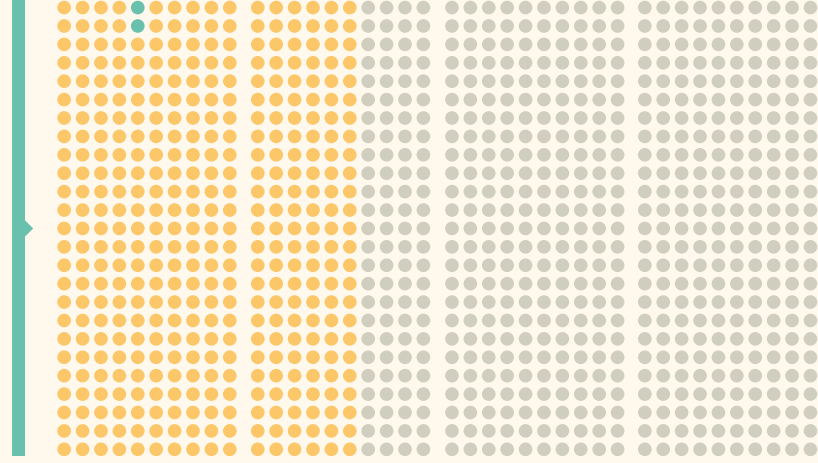
Izvori

Podaci se temelje na studijama o mRNA cjepivima Comirnaty proizvođača Pfizer/BioNTech i Moderna: Ali 2021. NEJM, Brandal 2021. Euro Surveill, CDC 2022, Dorabawila 2022. medRxiv Preprint, Flemming-Dutra 2022. JAMA, Frenck 2021. NEJM, Garrett 2022. J. Infect. Dis, Mevorach 2022. NEJM, PEI 2022, Price 2022. NEJM, STIKO 2021/46, 2022/03. Epid Bull, Singer 2021. medRxiv Preprint.

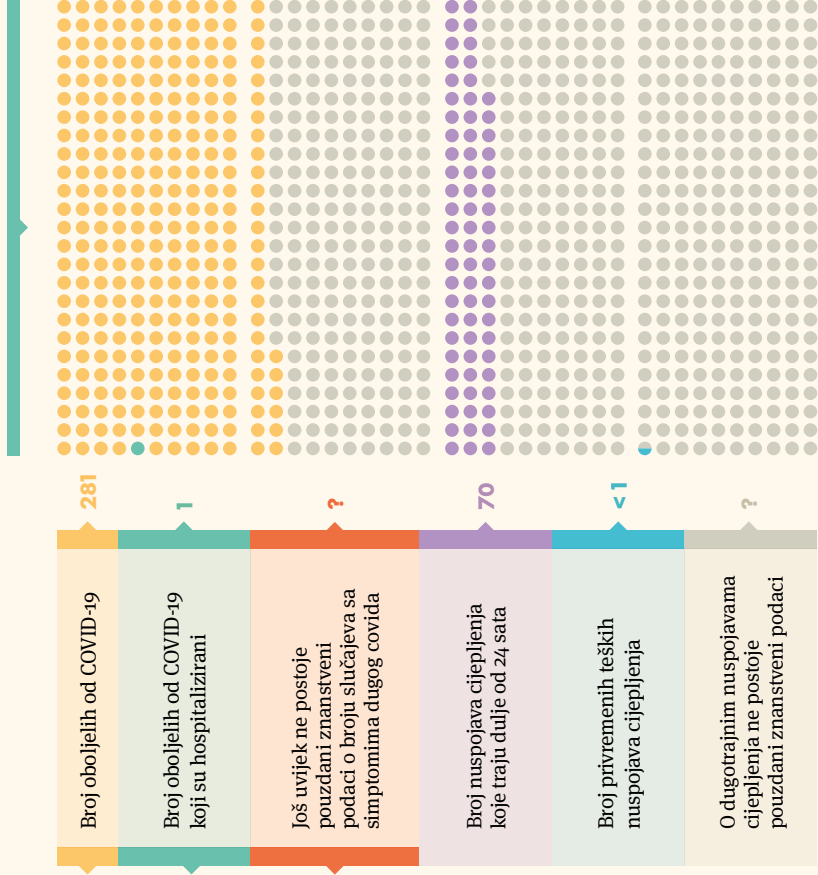

Usporedba: Mladi u dobi od 12- do 17-godina u kontaktu s virusom

OD 1.000 NECIJEPLJENIH

OD 1.000 CIJEPLJENIH

Činjenična tablica

Učinkovitost i sigurnost cijepljenja cjepivom Comirnaty za djecu u dobi od 5 do 11 godinae

Status: 3. kolovoza, 2022. godine

Ova činjenična tablica uspoređuje djecu u dobi od 5 do 11 godina koja se nisu cijepila protiv COVID-19 (lijeva strana) s cijepljenom djecom (desna strana) kada dođu u kontakt s osobama zaraženim omikron varijantom korona virusa. Prosječno razdoblje promatranja: 4 mjeseca.

U suradnji s Hardingovim centrom za promicanje pismenosti s naglaskom na rizike, na našoj internetskoj stranici uvrstili smo dodatnih podatkovnih okvira koji omogućuju točnu procjenu primjene druge, treće i četvrte doze cjepiva Comirnaty proizvođača BioNTech/Pfizer.

→ graz.at/willswissen

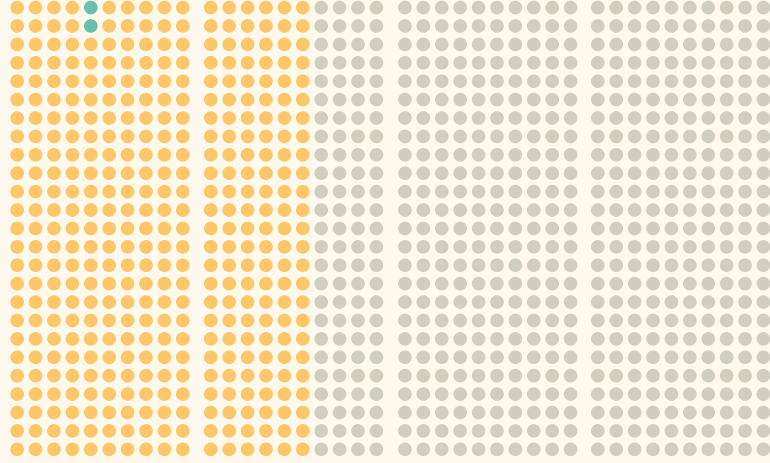

Izvori

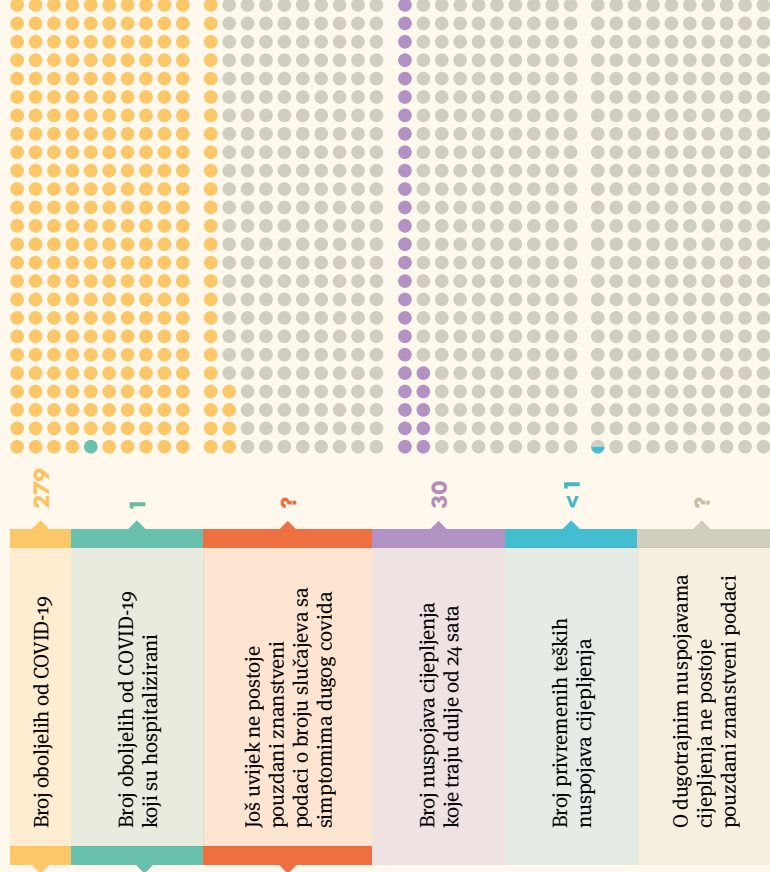
Podaci se temelje na studijama o mRNA cjepivima Comirnaty proizvođača Pfizer/BioNTech i Moderna: Brandal 2021. Euro Surveill, CDC 2022, Creech 2022, NEJM, Flemming- Dutra 2022. JAMA, Garrett 2022. J. Infect. Dis, Mevorach 2022. NEJM, PEI 2022, Price 2022. NEJM, Singer 2021. medRxiv Preprint, UKHSA 2021, Walter 2022. NEJM.

Usporedba: Mladi u dobi od 5- do 11-godina u kontaktu s virusom

OD 1.000 NECIJEPLJENIH

OD 1.000 CIJEPLJENIH

Trebam li
pričekati
adaptirano
cjepivo?

Razgovarajte sa svojim liječnikom

Isplati li se čekati s primjenom četvrte doze cjepiva dok adaptirano cjepivo ne bude stavljeno u promet? Osobe pod povećanim rizikom od razvoja teškog oblika bolesti ne smiju čekati i trebaju se cijepiti 6 mjeseci nakon zadnjeg (trećeg) cijepjenja. Osobe kod kojih ne postoji povećani rizik od razvoja teškog oblika bolesti mogu pričekati.

Zašto je potrebno toliko dugo vremena dok se adaptirana cjepiva ne stave u promet?

S tehničke točke gledišta, adaptirano cjepivo već je moglo biti stavljeno u promet. Naime, dugo vremena nije bilo jasno jesu li potrebne sveobuhvatne studije prije stavljanja određenog cjepiva u promet. Razlog tomu je što se u adaptiranom cjepivu mijenjaju samo neke sekvence gena, dok samo cjepivo ostaje nepromijenjeno.

**Može li
mi liječnik
pružiti dodatne
informacije?**

U svakom slučaju razgovarajte sa svojim liječnikom. Osobito ako ste iz zdravstvenih razloga zabrinuti da bi vam cijepljenje moglo naškoditi.

Smiju li se rizični pacijenti cijepiti?

Često se postojeće bolesti i medicinske terapije pogrešno smatraju preprekom za cijepljenje protiv bolesti COVID-19, poput kronične bolesti srca, jetre, pluća, bubrega, neurološke bolesti, uzimanje antibiotika, alergije (osim alergijskog šoka na cjepivo protiv COVID-19), bronhijalne astme, obiteljske bolesti.

Sve te bolesti i terapije nisu prepreka cijepljenju protiv COVID-19; dapače, u mnogim slučajevima razlog su za preporuku obveznog cijepljenja.

Što je heterologni način cijepljenja?

Heterologni način cijepljenja je kada se istim osobama daju različita cjepiva, npr. primjenjuje se treća doza cjepiva Spikevax proizvođača Moderna nakon primjene dviju doza cjepiva Comirnaty proizvođača BioNTech/Pfizer. Cjepiva sama po sebi nisu odobrena za kombinacije različitih vrsta cjepiva. Međutim, heterologni način cijepljenja prvenstveno se pokazao uspješnim u osoba koje nisu stvorile nikakva antitijela ili su stvorile vrlo malo antitijela kao odgovor na cijepljenje prvom dozom cjepiva.

Koja je korist od utvrđivanja koncentracije antitijela?

Utvrđivanjem koncentracije antitijela u krvi može se ustanoviti čiji imunološki sustav nije reagirao na cijepljenje stvaranjem antitijela.

Međutim, ono nije prikladno za određivanje imuniteta osobe. Iz tog razloga, utvrđivanje koncentracije antitijela je medicinski opravdano samo kod manjeg broja osoba s oslabljenim imunološkim sustavom.

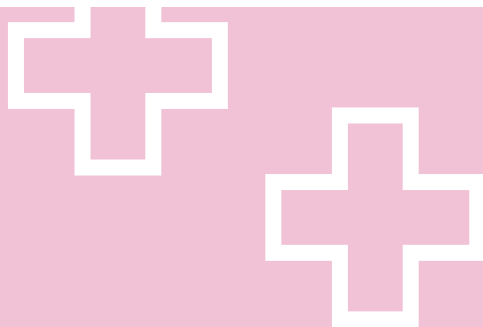
Gdje se možete cijepiti

Najbolji način je prijavom kod svojeg liječnika obiteljske medicine!

Oni su najbolje upoznati s vašim zdravstvenim stanjem te vas mogu savjetovati o tome koja je vrsta cjepiva najbolja za vas.

Ordinacije i punktovi za cijepljenje u pokrajini Štajerska::

→ impfen.steiermark.at/cms/ziel/162879324/DE/

Ponude i informacije

U tijeku kampanje cijepljenja nudimo vam dodatne mogućnosti poput kontaktiranja naše mobilne službe za savjetovanje o cijepljenju „Pružanje informacija o cijepljenju u pokretu“. Na jesen će krenuti i autobus grada Graza u kojem će timovi pružati informacije o cijepljenju pod motom „Pandemija nas ne može zaustaviti“. Omogućit ćemo svima nesmetan pristup informacijama i savjetima vezano uz temu COVID-19 i cijepljenje.

Dodatne informacije

Preporuke za cijepljenje Nacionalnog odbora za cijepljenje:

sozialministerium.at/Corona/fachinformationen.html

Robert Koch-Institut, Njemačka: Često postavljana pitanja o cijepljenju protiv COVID-19:

rki.de/SharedDocs/FAQ/COVID-Impfen/gesamt.html

Poveznice na internetske stranice

URL 1: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/RRA-19-update-27-jan-2022.pdf>

URL 2: <https://wissenaktuell.ages.at/effektivitaet-von-impf-und-infektions-induzierter-immunitaet-gegenueber-der-infektion-mit-sars-cov-2-variante-omikron/>

URL 3: <https://www.rki.de/SharedDocs/FAQ/COVID-Impfen/gesamt.html>

URL 4: <https://www.zusammengegegenercorona.de/impfen/so-sicher-ist-die-corona-schutzimpfung/>

URL 5: https://www.rki.de/DE/Content/InfAZ/N/Neuartiges_Coronavirus/Steckbrief.html?nn=13490888#doc13776792bodyText12

Odricanje od odgovornosti

Tijekom izrade ove brošure, Odjel za zdravstvo grada Graza posvetio je maksimalnu pažnju odabiru izvora informacija na kojima se temelji ista. Unatoč tomu, isključena je bilo kakva odgovornost grada Graza odnosno Odjela za zdravstvo. Imajte na umu da je u informativnim materijalima koji se odnose na kampanju cijepljenja grada Graza kompleksni sadržaj namjerno prikazan u pojednostavljenom obliku, bez izmjene sadržaja brošure. Rok za priređivanje rukopisa za tisak je 15. kolovoza 2022. godine.

Nadilazeći mišljenje autora, u brošuri su namjerno izostavljene izjave o odgovornosti za potencijalnu naknadu štete prouzročenu cijepljenjem kako se ni na koji način ne bi prejudicirale odluke sudova o zahtjevima za naknadu štete u slučaju sumnje na štetne posljedice od cijepljenja. Autori izričito izjavljuju da podaci sadržani u brošuri služe isključivo u statističke svrhe te se stoga ne mogu primjenjivati na pojedine osobe.

Sukob interesa

Ne postoji nikakav sukob interesa između naručitelja, autora i osoba u zdravstvenom sustavu i industriji farmaceutskih i medicinskih proizvoda koje su neizravno uključene u kreiranje sadržaja i prikupljanje podataka u svrhu izrade ove brošure.

#GrazWillsWissen

Telefonsko savjetovanje o cijepljenju

Telefonsko savjetovanje o cijepljenju bit će dostupno od ponedjeljka do petka do kraja studenoga 2022. godine. Telefonska linija je besplatna i dostupna kako na njemačkom jeziku tako i na ostalim stranim jezicima.

Sve informacije o ovoj telefonskoj liniji možete pronaći na našoj internetskoj stranici.

Još uvijek ste neodlučni?

graz.at/willswissen